Anlaşamadığım insanların genel karakteri, kendinin, milletinin, ailesinin, mensubu bulunduğu cemaatin, takımın, dinin, tarikatın, grubun, mahallenin, tekkenin, kulübün, derneğin, sülalenin *çok özel* olduğuna inanmasıdır. Bu inanç, insanın düşüncesini saran bir kanser gibi yayılır ve yayıldıkça görüşü bulanır, aklı karışır, iflah olmaz.

Kendinin ve mensubu bulunduğu sosyal zamazingonun, diğer canlılar gibi bir canlı ve diğer sosyal zamazingolar gibi bir zamazingo olduğunu idrak edemeyenle, iki adım atsan, üçüncüsünde kendine yontmaya başlar. Kurallar o (veya takımı/cemaati/taklavatı) için değişmeli, adaletin yerini bulması için özel olduğu teslim edilmelidir.

Çünkü bu zamana kadar hayat ona hep haksızlık etmiştir. İnsanların ilk vazifesi değilse de, ikinci üçüncü beşinci vazifeleri arasında onun gereğinden fazla değer verdiği bu sosyal zamazingolara değer vermek de vardır. İnsanlar önyargıyı bırakıp, doğru şekilde görse, misal Türklerin ne değerli millet, Fenerbahçe'nin ne büyük takım, Gülen cemaatinin ne faziletli cemaat, devletimizin ne köklü devlet, ülkemizin ne güzel bir ülke, sülalesinin ne soylu bir sülale, memleketinin ne muhteşem memleket, oy verdiği partinin ne ileri görüşlü parti, ve saire ve saire ve saire, uzun uzun bunları anlatacaktır.

Şu ana kadar gözlediğim, bir insanın bir konuda kendi vasıflarına bu kadar *hususiyet* tanıyorsa, başka vasıflarında da benzer hususiyetlere inandığı şeklinde. Adam memleketinin dünyanın en güzel yeri olduğuna inanıyorsa, ana babasının da mümkün ebeveynler arasında en iyisi, Türklerin milletlerin en faziletlisi olduğuna falan da inanıyor.

Olabilir. Herkes bir şeylere inanıyor. O da bunlara inansın, gariban, ne olacak, inansın, yazık diyebilirsiniz. Bence de, inansın ama gelip bana bunlara değer vermemi, aynı iştahla onunla ittifak etmemi, fikir diye, akıl diye bunlara değer vermemi bîzahmet beklemesin. En fazla yapacağım, anlatırken, dinliyormuş gibi yapıp, nezaketen iki üç cümle etmek ve hadi hayırlı traşlar, mevzuu değiştirmeye çalışmak. Hay senin saçma hususiyetine diye konuyu açıklamak zorunda kalmamak.

Yeryüzünde benim kadar, senin kadar, onun kadar özel çok kişi, topluluk ve mekan var. Hepimiz de ucu bucağı, eli ayağı belli insanlarız, güneşi görünce terler, tipiyi görünce üşürüz, bize cennet vaadedene kanar, cehennem vaadedenden korkarız, nedir bu kadar seni özel yapan?

Emin Reşah